

4/p
75530

24

Одеський національний університет імені І.І.Мечникова

Факультет романо-германської філології

Кафедра граматики англійської мови

Дипломна робота

бакалавра (СД)

на тему: «Особливості вживання іменників у присвійному відмінку у сучасній англійській мові»

«Peculiarities of Use of the Nouns in the Genitive Case in Modern English»

Виконала: студентка денної форми навчання

напряму підготовки 6.020303 Філологія

Куріленко Дар'я Сергіївна

Керівник к.філол.н., доц. Мойсеєнко П.Г.

Рецензент к.філол.н., доц. Поздняков Д.О.

Рекомендовано до захисту:

протокол засідання кафедри

№ 14 від 15.05.17

Захищено на засіданні ЕК № 2

протокол № 5 від 21.06.17

Оцінка добре / С / 80
(за національною шкалою, шкалою ECTS, балн)

Завідувач кафедри

Е.Карт
(підпис)

Карпенко О.Ю.

Голова ЕК

[Signature]
(підпис)

Колегасва І.М.

429528

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ I. ТРАКТОВКА ПОНЯТТЯ ПРИСВІЙНОГО ВІДМІНКА У РОБОТАХ ЛІНГВІСТІВ	6
РОЗДІЛ II. ГРАМАТИЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ МОРФОЛОГО- СИНТАКСИЧНИХ МОДЕЛЕЙ $N_1'S + N_2$; $N_1 + OF + N_2$; $N_1 + N_2$	19
2.1. Особливості вживання моделі $N_1's + N_2$	21
2. 2 Особливості вживання моделі $N_1 + (of + N_2)$	30
2. 3.Опис характеристик морфолого-синтаксичної моделі $N_1 + N_2$	34
2.4. Порівняння особливостей вживання конструкцій $N_1 's + N_2$ та $N_1 + (of + N_2)$	36
ЗАКЛЮЧЕННЯ	48
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	50

ВСТУП

Дана робота присвячена функціонуванню форми 's у сучасній англійській мові. Проблема вживання –s генітиву та синонімічної конструкції *of + іменник* є однією із складніших і найважливіших проблем теоретичної та практичної граматики.

Сьогодні існує багато трактовок граматичного статусу зазначених вище форм, граматики дають дещо суперечливі рекомендації щодо їх практичного вживання. Наявність таких протиріч обумовлює необхідність вивчення особливостей функціонування генітиву у сучасній англійській мові. Таке дослідження здається актуальним як для уточнення граматичних теорій, так і для практики викладання англійської мови.

Метою даної роботи є: вивчення способів передачі значення присвійності у сучасній англійській мові та уточнення граматичного статусу форми 's .

Задачами нашого дослідження є: а) аналіз прикладів фактичного вживання форми 's у сучасній англійській мові; б) порівняння їх із прикладами фактичного вживання конструкцій *of + іменник* та *іменник 1 + іменник 2* (*іменник 1* – модифікатор, *іменник 2* – головний член структури модифікації), що вважаються граматичними синонімами s-генітиву; в) встановлення закономірностей їх функціонування у сучасній англійській мові.

У ході дослідження ми зіткнулись із необхідністю розробити критерії, що дозволять визначити сферу вживання зазначених вище моделей і суть взаємозв'язків між ними.

Ряд лінгвістів працювали над цією проблемою [Наприклад: 1-12, 20-45], однак різні автори використовували різні критерії. У одних – це критерії історичного розвитку мови, у інших – критерій змістовної близькості або відношення до одного об’єкта екстралінгвістичної реальності. Важливим є питання про наявність відмінкових зв’язків між елементами структур, що досліджувались.

У сучасній лінгвістиці поняття «відмінок» розуміється у двох сенсах: 1) семантичному, або логічному та 2) синтаксичному. Семантична концепція відмінка була розвинута С.О. Філмором наприкінці 1960 рр. Згідно із цією теорією, відмінок – це семантичне відношення іменника до дієслова. У реченні “I opened the door with the key” відмінки елементів I, the door me with the key називаються відповідно Agent, Affected/Patient, та Instrumental. Семантичні відмінки можуть відповідати різним формам у синтаксичній структурі речення. В англійській мові вони маркуються порядком слів та використанням прийменника with [див.9:45].

Підсумовуючи все вищесказане, можна зазначити, що проблема відмінка як граматичної категорії не є вирішеною у лінгвістиці остаточно. Дослідники англійської граматики додержуються вкрай протилежних поглядів на це питання. Ряд лінгвістів заперечує наявність такої граматичної категорії в англійській мові [9, 11, 32, 41]. Тоді як інші розглядають відмінок як маркер синтаксичної відносини або конструкції. Серед результатів нашого дослідження також має бути відповідь на питання наявності категоріального відмінкового значення у конструкціях із ‘s .

Для аналізу було відібрано 1000 прикладів методами суцільної та несцільної вибірки із творів сучасних англійських та американських авторів, а також із преси Великобританії та США. Теоретично робота базується на 55

джерелах спеціальної літератури. Для уточнення термінів та значень деяких мовних одиниць було використано 4 словники. Робота складається із Вступу, Розділу I, Розділу II, Заключення та Списку використаних джерел.

ЗАКЛЮЧЕННЯ

Підводячи підсумки аналізу теоретичного та практичного матеріалу можна виділити наступні положення.

Визначення категорії відмінка у лінгвістиці пов'язано із способом розуміння того, що таке мова. Мова може розглядатись як носій форми мислення і розглядатись у відриві від значення; як носій змісту думки, що не є обумовленою мовною формою; як формально-змістовна сутність, що має свою специфічну форму і відповідне їй специфічне значення.

Наше дослідження базується на формально-змістовній концепції мови. Згідно із даним підходом, мовні одиниці розглядаються як єдність форми та комунікативного змісту. Тому наш аналіз складається із вивчення формальних та семантичних ознак форм, що підлягали дослідженню, виділення суттєвих із них і далі на цій базі ґрунтувалися висновки роботи.

Порівняння вживань структури $N_1's + N_2$ та її опозицій $N_1 + of + N_2$, $N_1 + N_2$ показує, що ступінь абстракції конститuenta, що модифікує, у першій моделі у більшості випадків максимально конкретним, у третій моделі $N_1 + N_2$ ступінь абстракції компонента N_1 зазвичай не детермінується. Особливістю другої моделі $N_1 + (of + N_2)$ є те, що конститuent N_1 може мати будь-які детермінатори без структурних обмежень, при цьому конститuent N_1 у першій моделі у 91 % випадків репрезентується максимально конкретно.

Форма множини лексем у позиції конститuenta N_1 моделі $N_1's + N$ на частотність функціонування форманта $-s$ не впливає.

Аналіз еліптичних структур $-s$ генітиву ($N_1's + N_2$ elli) підтверджує їх еліптичний характер і не узгоджується із ствердженнями деяких граматистів

про перехід відмінкового форманта 's у невідмінкову словотворну морфему. Із цього витікає, що синтаксична функція конститuenta N_1 's завжди повинна визначатися у рамках структури модифікації, компонентом якої він завжди залишається.

Наявність випадків вживання форманта 's із словосполученнями (груповий генітив) та із деякими займенниками, числівниками показує його здібність сполучатися з мовними одиницями, що на рівні мовлення функціонують як іменники, тобто субстантиви. Це свідчить про тісний категоріальний зв'язок форманта -s із іменником.

Суттєвою семантичною ознакою форманта 's є його здатність указувати та співвідношення двох субстанцій, означуваного та модифікатора. Згідно з твердженням М.С.Харківської, «морфема 's має і своє специфічне значення і свою специфічну граматичну категорію – категорію асоціації».

Із всього зазначеного вище витікає, що морфема 's є формальним показником відмінкових відносин присвійності.

Структура $N_1 + of + N_2$ є граматичним синонімом форманта -'s, що має свою область вживання, що обумовлюється контекстом та синтаксичними особливостями речення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бархударов Л.С. Очерки по морфологии современного английского языка. – М.: Высшая школа, 1975. – 155 с.
2. Бархударов Л.С., Штелинг Д.А. Грамматика английского языка. – М.: Высшая школа, 1973. – 423 с.
3. Вальдман О.А. Развитие приименного родительного падежа в современном английском языке. Автореф. Дисс. ...канд.филол.наук. – Львов, 1964. – 16 с.
4. Верба Г.В., Верба Л.Г. Довідник з граматики англійської мови. – К.: Освіта, 2000. – 320 с.
5. Воронцова Г.Н. Очерки по грамматике английского языка. – М.: ИЛИЯ, 1960. – 299 с.
6. Гузеева К.А. Существительное // Пособие по морфологии современного английского языка. – М.: Высшая школа, 1974. – С.35-57.
7. Гузеева К.А. Справочник по грамматике английского языка. – СПб: Союз, 2003. – 286 с.
8. Гуревич В.В. Теоретическая грамматика английского языка. – М.: Флинта, 2003. – 135 с.
9. Ежкова Р.В. К проблеме падежа существительного в современном английском языке. – Дисс. ...канд. Филол. Наук. – Л., 1962. – 170 с.
10. Есперсен О. Философия грамматики. – М.: Высшая школа, 1958. – 140 с.

11. Жигадло В.Н., Иванова И.П., Иофик Л.Л. Современный английский язык. – М.: Высшая школа, 1956. – 326 с.
12. Иванов В.С. Учебник венгерского языка. – М.: Просвещение, 1961. – 340 с.
13. Иванова И.П., Бурлакова В.В., Почепцов Г.Г. Теоретическая грамматика современного английского языка. – М.: Высшая школа, 1981. – 285 с.
14. Зеленщикова А.В., Петрова Е.С. Грамматика современного английского языка. – М.: Academia, 2003. – 639 с.
15. Каушанская В.Н. и соавт. Грамматика английского языка. – М.: Флинта, 2000. – 320 с.
16. Качалова К.Н., Израилевич Е.Е. Практическая грамматика английского языка. – М.: Юсвес, 2003 – 555 с.
17. Кацнельсон С.Д. Типология языка и речевое мышление. – М.: Наука, 1972. – 216 с.
18. Матузная Н.А. Грамматический статус и классификация имен существительных в современном английском языке. – Одесса: ОГУ, 1988. – 49 с.
19. Мойсеенко Н.Г. Значение и употребление неопределенных местоимений в современном английском языке. Дис. ... канд. филол. наук. – Одесса, 1999. – 180 с.
20. Плоткин В.Я. Грамматические системы в английском языке. – Кишинев, 1975. – 465 с.
21. Селиверстова О.Н. Семантический анализ экзистенциальных и посессивных конструкций в английском языке. – М.: Наука, 1977. – 66 с.

22. Смирницкий А.И. Морфология английского языка. – М.: ИЛИЯ, 1959. – 440 с.
23. Уёмов А.И. Вещи, свойства и отношения. М.: АН СССР, 1963. – 182 с.
24. Харьковская М.С. Грамматический статус, содержание и употребление формы ‘s в современном английском языке. – Дисс...канд. Филол. Наук. – Одесса, 1985. – 163 с.
25. Beaumont D., Grander C. English Grammar. – L.: Macmillan Publishers Ltd, 2000. – 352 p.
26. Belenkaya V.D. Modern English Morphology. М.: Inostrannaya literarura, 1966. – 251 p.
27. Biber D. et al. Grammar of Spoken and Written English. – Edinburgh: Pearson Edution Ltd, 2006. – 1204 p.
28. Blokh M.Y. Course in Theoretical English Grammar. – М.: Higher School Publishing House, 2000. – 220 p.
29. Bolinger D. Meaning and Form. – L.: Longman, 1977. – 383 p.
30. Close R.A. A Reference Grammar for Students in English. – L.: Longman. – 342 p.
31. Filmore Ch. The Case for Case // Universals in Linguistics Theory. – N.Y., 1957. – 258 p.
32. Fowler R. Understanding Language. – L.: Rootledge and Kegar Paul, 1978. – 274 p.
33. Francis W.N. The Structure of American English. – N.Y.: The Ronald Press Co, 1958. – 614 p.
34. Fries Ch. The Structure of English. – N.Y., 1952. – 417 p.
35. Ganshina N.A., Vasilevskaya N.M. Emglish Grammar. – М.: Higher School Publishing House, 1964. – 380 p.

36. Gleason, H. A. *Linguistics and English Grammar*. - New York, 1965. – 434 p.
37. Gordon E.M., Krylova S.B. *A Grammar of Present-Day English*. – M.: Vysshaya Shkola, 1980. – 335 p.
38. Huddleston R., Pullum, G. K. *The Cambridge Grammar of the English Language*. Cambridge University Press, 2002. – 328 p..
39. Jespersen, O. *Essentials of English Grammar*. - London, 1933. – 380 p.
40. Jespersen, O. *The Philosophy of Grammar*. – London, Cambridge University Press, 1968. – 302 p.
41. Joly, A. *Studies in English Grammar*. New York, Haskell House Publishers , 1975. – 295 p.
42. Ilyish B.A. *The Structure of Modern English*. – L.: Prosveshcheniye, 1965. – 320 p.
43. Kaushanskaya V.N. et al. *A Grammar of the English Language*– Leningrad: Prosveshcheniye, 2000. – 224 p.
44. Khaimovich, B. S., Rogovskaya, B. I. *A Course of English Grammar*. - Moscow: Vysshaya Shkola , 1967. – 392 p.
45. Komarov A.S. *A Practical Grammar of English for Students*. – M.: Flinta, 2005. – 242 p.
46. Morokhovska E.J. *Fundamentals of English Grammar*. – Kyiv: Vyšča Škola, 1993. – 455 p.
47. Quirk R. *A University Grammar of English*: M: Vysšaya Škola, 1982. – 391 p.
48. Rayevskaya M.M. *Modern English Grammar*. – Kyiv: Vyšča Škola, 1978. – 304 p.
49. Ramsey S. *The English Language and English Grammar*. – N.Y.: Haskell House Publishers, 1968. – 571 p.

50. Reznik et al. *A Grammar of Modern English Usage*. – M.: Flinta, 1999. – 680 p.
51. Robins R.H. *General Linguistics: An Introductory Survey*. – L.: Longman, 1985. – 330 p.
52. Russell B. *An Inquiry into Meaning and Truth*. – Harmondsworth, Middlesex: Penguin Books, 1963. – 332 p.
53. Swan M. *Practical English Grammar*. – M.: Vysshaya Shkola, 1984. – 552 p.
54. Sweet, H. *Transactions of the Philological Society*. – London: P.F.Collier and Son, 1875. – 285 p.
55. Zelenschikov A.V. *A New University English Grammar*. – M: Academia, 2003. – 420 p.
56. *Новейший философский словарь*. – Минск, 2001. – 1279 с.
57. *AID – Oxford Advanced Learner’s Dictionary of Current English*. – Oxford University Press, 1980. – 1037 p.
58. *LD – Longman Dictionary of Contemporary English*. – Essex: Longman, 2000. – 1685 p.
59. *Macmillan English Dictionary for Advanced Learner*. – L.: Oxford Prep, 2002. – 1699 p.
60. Ambler E. *Epitaph for a spy*. – N.Y.: Bantam Books, 2002. – 166 p.
61. Butler S. *The Way of All Flash*. – N.Y.: Harper & Row, 2001. – 398 p.
62. Fitzgerald F.S. *Tender is the Night*. – Moscow: Raduga Publishers, 1983. – 400 p.
63. Francis D. *Whip Hand*. – L.: Pan Books, 1983. – 256 p.
64. Hunter J.D. *The Blue Max*. – N.Y.: E.P.Dutton and Co., 1966. – 280 p.
65. Huxley A. *After Many a Summer*. – Harmondsworth. Middlesex: Penguin Books, 1974. – 243 p.

66. John N. So Many Tomorrows. – L.: Silhouette Special Edition, 1982. – 250 p.
67. Lottman E. The Morning After. – L.: Arrow Books, 1987. – 307 p.
68. Show I. Acceptable Losses. – N.Y.: Avon Books, 1982. – 309 p.
69. Steinbeck J. The Long Valley. – L.: Coogi Books, 1967. – 135 p.
70. Wallace J. The Fabulous Showman. – L.: The New English Library, 1968. – 209 p.
71. Chicago Tribune, 29 of May 2005
72. Financial Times, October, 2004
73. The Times, 7 of December, 2006
74. The Washington Post, 21 of July, 2006.